

EESTI SKAUT

EESTI SKAUTIDE MALEVA H'AALEKANDJA

Meie oleme korjajad kindral Laidoneri
kapitali hääks.
Grupp Võru gaide ja skaute.

VII AASTAKÄIK

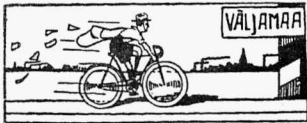
2. juunil 1928

Nr. 8

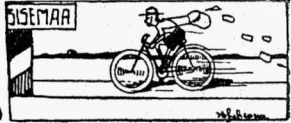
Väljaandja: EESTI SKAUTIDE MALEVA PÄÄSTAAP

TOIMETUS JA TALITUS:
TARTUS, VALLIKRAAVI TANAV 19
AADRESS KIRJAVAHETUSEKS:
TARTU, POSTKAST 130

VASTUTAV TOIMETAJA: K. TREFFNER.
PÄÄTOIMETAJA: SKM. J. TEDERSON.
TOIMETUS: A. GRÖNBERG, H. HAAMER,
K. LIPPING, H. ROOS.

TEATEID

Toimetused palub malevaid, rühmi ja karju selles osakonnas avaldamiseks teateid saata hiljemalt 10. septembiks s. a.

KESKORGAANIDE TEDEVUSEST

Põhimääruslik skaudimärk E V. vapiga kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt aprilli kuu lõpul. Nüüd võib Päästaap juba teatud kontrolli märgi kohta pidama hakata, kuna tänaseni pea iga kullasepp ise ja omamoodi märke tohtis valmistada. Märgid antakse kindla lepingu põhjal valmistamiseks välja ja mõne kuu pärast saavad malevad need kätte. Iga skaut (mitte algaja) omab ühe ametliku märgi (nummerdatud?) milline org-ist lahkudes tagasi tuleb anda. Kaotamise korral tuleb skaudil uue saamise päale 3—6 kuud oodata. Päale selle aga saadetakse malevatesse müügile lihtsamaid märke, mida võib väljamaalastega vahetada, kaabu ees kanda (ametlik märk on ju rinnas), jne. Ühenduses skaudimärgiga omavad ka aumärgid uue kujutuse ning määratakse kindlaks hoolsusmärgi kuju, seniste ajutiste märkide asemel. Ühtlasi on kavatsus valmistada lasta kõigi pitsafite jaoks ühesuguseid skaudimärke, mida kerge seniste asemele kleepida. Seni saavutatud juriidilistest tunnustamistest on meie märgi kinnitamine üks tähtsamatest aktidest.

Rahvusvaheline Jamboree 1929. Nüüd teatakse, et järgmise aasta suur skautide kogumine — meie liikumise 21-se sünnipäeva pühitsemine — sünnib Arrow Park'is, Birkenhead'is, Liverpool'i lähedal Inglismaal. Kogumine, mida tuntakse kui „Täis-ealsuse Jamboreed,“ meelitab ligi kolmkümmend tuhat skauti kõigist maailma jagudest kokku. Koha valik sündis Birkenhead'i linnapää kutsel ja sama linna eriliste vastutulekute põhjal. Jamboree peetakse augustikuu esimese kahe nädala kestel.

Rahvusvahelise skautide büroo direktor, Mr. Hubert S. Martin, sõidab septembrikuul Ameerikasse sealseid skaute külastama. Kuuldavasti on aga Eesti

poistel võimalus teda näha ka Latviya Jamboreel tänavu suvel kust tema Eestisse sõit mitte liiga küsitav pole, sest vastavaid järelepärimisi sõiduvõimaluste kohta on Inglismaalt tulnud.

Täitunud ettekuulutus. 1916 aastal, kui maailm oli suure sõja keerises ja olud ähvardasid hävitada skautide liikumise tuleviku ja olemasolu, kirjutas üks maleva vanem väga pessimistliku kirja Suurele Juhile. On huvitav lugeda Baden-Powellilt poolt saadetud vastust. See kõlas järgmiselt:

„Ärge kartke, Te võtate liiga raskelt kogu olukorda. Kui liikumine lonkab longaku! Tegelikult on tal aga küllalt elujõudu välispinna all ja ta on võimas kordasaatma tõesti suuri asju, õhutades rahvasvahelist sõprust, — ja mis päale selle vaja, ka seda teeb tema“.

9. 10. 1916.

R. B.—P.

Huvitav ettekuulutus, mis on täitunud autori enese elual.

Vastus 5. Et Läti suurlaagrisse sõiduks raha saada, selleks lähen ühte seemne sordikasvatusesse tööle ja saan sääl 12 senti tasu tunnis. Armsad skaut-vennad, kas ei tule ka teil sarnast kohta meelde.

Koll-Panter, T/154.

6. Miks oled sa skaut?

Koll-Panter, T/154

7. Kas kavatseb ESM. korraldada spordi olümpiaadi skautidele, kui ja, siis millal ja kus?

Piilur, T/179.

Toimetusel ei ole teada, kuid tõsisele sportlasele ei saa see kindlasti mitte takistuseks sportimisel. Senistele skautide spordiolümpiaadidele on osavõtjaid ilmunud vähevoitu — seega on skautidel valitsemas õige vaade, ega aeta taga rekordsporti.

Edev Hunt.

„Kuhu nüüd, poisid“?

nskm. Harry Haamer.

Vabalt võib juba sõrmedel ja kuuenööpe appi võttes päivi lugeda, mis selle ajani veel puudu, kus paikame seljakoti, haljaks nühime labida, kirvele uue varre lõikame, talvel kogutud raha telgi õmblemiseks või värvimiseks hoiukassast välja võtame, siis „siseministeeriumis“ pinna valmistame sõidu soodustuseks, ning maha raputame linna unistelt müüridelt turjale kogunud tolmu, tormates välja vastu hõiskama päikesele ja elule, männi metsa mühinasse, ranna lainete mängu, et elada skaudi põlve pühemale kohusele — suvelaagrile kaasa.

Kohkusin tõsiselt, kui nii ligidal nägin päikeseküllasema aastaaja kalendris. Alles nii ettevalmistamata suurele tööle, vaim alles valmistamata skaudi kõige ilusamale võidujooksule. Tõusin üles, rusikaga vastu rindu tagudes, tõotasin nüüd kõike kahekordse innuga tegema hakata, et mitte hiljaks jääda.

Üks asi piinas mu südant, üks mõte ei annud mulle rahu. Pidin sulle kätte võtma, et hüüda üles kõiki skaute kodumaalt, endid võitlusele valmistama. Selleks põhjustas tume aimdus, kas on mu sõbrad vahest hooletusse jätnud toidu portsjonite välja rehkendamise, kodus emakese juures keedukunsti enda täiendamise, 30 tikuga 30 lõkke üles tegemise, salgale katla ja panni muretsemise, ning tuhat muud pisikest ja suurt õige hädavarvilikku asja.

Hoi, poisid — see on suvi, millest kuulutab tõmmuks kõrvetav päike, lilleline aas ja pääsuke, kes taga kihutab sääsele — magusale suutäiele. Need päevad on meie jaoks, mis tulevad; nad toovad valgust ja selgust, jõudu ja julgust meie töösse ja rühkimisse.

Ei ole veel kindlaks kujunenud Eesti skautide laagri traditsioon. — On päälinnapoisid laagerdanud soojadel madratsitel, uhketes telkides, unistanud elektrist ja veevärgist; on saarlased presendi ja okste all sõnajala lehtedel ja kuuseokstel nii mõnegi jahedama öö külma käes lõdiseanud, ja unistanud vihmakindlast katusest. — On ühed öelnud: „laager on suvitamiseks,“ on teised õhutanud: „õppimiseks!“ Põhimõte on jää-

---

Sisu: Kuhu nüüd, poisid? * Jälgimine * Mis on totem * Tulelaul * Tunne oma kodumaad * Ungarlaste laager * Eesti rahvatantsud * Retk ümber ilma * POJAD KACJUC * Kuidas korraldada skautlaager * Ajakirja oma nurk.

---

nud aga vankumatuks: varahommikul tuleb vähemalt kord igal suvel koguda jaama täies varustuses, või linna servale kutsub trummi pöörin ju päikese tõusul valmistuma pikale tolmusele laagriteele.

Poisid, teile kirjutatan! Selleks ei ole tarvis sõnu, mis kujutavad nende silmade sära, kes põlvpükses tubli seljataie all ootavad pääliku väljamarsimise käsku.

Miks läksin laagri?

Kindlasti, et põnev oli kodust ära olla nädala metsas, eemal inimeste asulaist, mere kaldal veeta lõbusaid päevi.

Mida leidsin aga laagrist?

Palju, palju, millest ei jõua siin kirjutada. Imestas isa, et läks laagri poiss, kellele sõrmega näitama pidi ta ülesande; tuli tagasi skaut, kes leidis ise koha, kus päälle hakata. Ema, kes kõhija poisi kõige suurema kauplemise pääle kodunt ära lubas, sai tagasi terve, pruuni, lõbusa poja. Alles laagris teadsin, mis tähendab üleskasvada tugeva tammena, alles säääl õppisin olema alati valmis indiaanlaste ja sõja mängus, telki ehitades, suppi keetes, jälgi lugedes, taluperemehele heina tehes ta lahkuse eest meid piima ja kartulatega varustamisel, nooremata venda ta laagri ülesande lahendamisel aidates. Alles säääl sain tõsiselt teadvaks kuidas kasvan iseseisvaks, ausaks, õiglaseks, Jumalakartlikuks ja vennaarmastajaks. Laagris olles õppisin hindama hää nõu ja sõna kuulmist, oma juhti kui vanemat venda austama ja lugupidama. Silda ehitades, hagu korjates, või katelt küürides sain aru, kui tähtis ka pisikestes asjades on sellel juht-sõnal „su tahtmine olgu kui pingul vibu“, nõnda et mõnelegi skautvennale võisin meeletuletada „skaut on rõõmus ega heida iialgi meelt“!

Mu esimesest laagrist, olgu ta ka nii vilets kui ta ka oma korralduse pärast oli, on jäänud siiski kõige paremad mälestused. Lihtne, igapäevane poiss läks kodunt, tagasi tuli aga skaut. See ongi kõige olulisem selles meie suvises ülesandes — tagasi tulles tunda end skaudina, olles nagu tuleproovist läbi käinud, karastatud terveks oma rühkimiseks, mille külge mind köidavad selle puhul jäädavad sidemed.

Võib olla ei ole tark nüüd äramäärata tervet meie arengu suuna, mis sihiks peab meie laagerdamine sel suvel minema, missuguse kuju Eesti skautide laager selle suvega omandab. Üks asi tiivustagu meid aga laagritgi tõsisemalt hindama. Ei tule sisutule metsas hulkumisele raisata nädalaid, seda ei teegi poiss, kes kord laagris käinud. Üks päev jalutuskäiguks programmita välja rännata läheb veel korda, aga sihitult viia poisse kauemaks ajaks „laagri“, on otstarbetu ja mõttetut, veel enam: tervele meie liikumisele otse kahjulik. Sellepärast on hädatarvilik teada üksikasjalikke põhimõtteid, juhtnõore, et meiegi laager oma ise-loomu kujutama hakkaks, et võiks üldiseid näpunäiteid teotsemise aluseks saada ka vähem vilunud juhid, kes omi poisse tahaksid suvel laagri viia.

See saagu juba siin selgeks, et terve meie rahvuslik omapära kajastugu ka meie skautide laagris, mis saagu Eesti skautidele tõsiste kodumaa poegade kasvatamise kohaks. Oma laagri tahame paigutada oma rahvakangelase vaimu, lõkke juures tahame meele tuletada esivanemate tööd ja võitlusi, rahva viisid kõlagu üle laane latvade, ausameelne töö ja hool haaraku meid juba säääl alati valmis oleva vaimu suureks kasvatamiseks.

ja Jumalatänulik meel saatku õhtu ja hommiku palves meie lõbusaid päevi.

Vee juure lööme telgid üles, hoi poisid, tulge sinna, tulge kuulake ise seda saladust, mida jutustab mets mühisev ja meri, tulge valvama vahi tule äärde!

Ehitagem endi laagrid enda hää võitlemise, karastamise kohtadeks, siis on meil endil sellest lõpmata suur kasu; skautide riigi eest tublideks sõdijaiks saades vanadki peavad meist lugu enam kui kunagi enne; nad tulevad meile vastu teel, imestades meie säravaid silmi küsivad: „kuhu nüüd, poisid?“

Kõik Eesti skaudid kisendavad vastuseks juubeldades: „Laagri!“

Jälgimine.

Tõlkinud „Gilcraf'ist“ H. P.

Loodus on avatud raamat skaudile, kes võib näha ja lugeda märkisi metsas, orus ja lagendikkudel. Kus hellkäpp näeks vaid teatud arvu mullakühme ehk koogu tähtsusega märgikesi, sääl võib neist märkidest hää skaut huvitava jutu väljalugeda, kes ehk mis läks seda teed mööda ja mis otstarbel.

Jälg on mõõdunud inimese ehk looma jalakujujutsu maapinnal ehk teinekord lume sees. Üheainsa jälje kuju ja suuruse järgi võib öelda see, kes jäljelugemises vilunud, milline loom selle jätnud. Meie kõik võiksime öelda, kas see oli inimene ehk loom, kuid see on peaaegu kõik, mida enamus meist võib.

Ma mäletan, palju aastaid tagasi, tiigrijahil, sattusime tema jälile. Vist kõik meie seast teadsid, et see oli tiigri jälg, kuna tema kuju omas sarnadust väga suure kassi jäljega: neli suurt ümmargust auku ees ja üks taga, küüntest aga mitte märkigi.

Meie Shikari, ehk jälgija, kummardas maha ja vaatles seda lähedalt. Lõpuks ütles ta: „Ematiiger läks teed mööda kolme tunni eest; ta oli näljane ja väsinud. Arvatavasti leiame tema järgmise kolme miili kestel.“ Sääl oli ainult üks jälg väikese liivakoha pääl. Meie läksime edasi ja kõik sündis nii, nagu Shikari ennustas. Millised olid märgid, mis teda lubasid otsustada, seda ei saanud meie teada, kuna ta ei osanud meile seletada, kuidas ta neid asju tunneb.

Inimesed vähemate kogemustega vajavad hulga jälgi, pea terve jäljestiku, enne kui võivad jõuda enamvähem täpsele otsusele. Sellase jäljestiku jälgimist märgime sõnaga „jälgimine.“

Jälgimist ei või õppida ühe tunniga, ega päevaga, ega nädalaga; see on kunst, mis nõuab tähelepanuväärt hulga praktikat ja sellepärast peaksite omale harjumuseks võtma kõigil rännakutel vabasse loodusse kasutada iga võimalust praktika saamiseks.

Jälgimine on tegevus, mida võib praktiseerida kõigil aastaegadel. Talvel ei või teie leida paremat kohta jäljelugemiseks, kui lumi; ent paha tihti loobume sellest võimalusest. Pidage meeles: linnud ja loomad, mõlemad jätavad jälgi, ja teie võite tihti leida väga huvitavaid. Võite õppida kiiresti vahet tegema linnu vahel, kes hüpanud maa peal, s. t. kes elutseb puude otsas; kes elutseb vee läheduses, või kes ujub.

Lugedes „Scouting for Boys“ olete vast tähelepannud, et Suur Juht läheb alles vaatluselt jälgimisele üle. Samuti ei tohi teie salk jätta kasutamata

võimalust mängida vaatlusmängu, arendades seda tegevust võisfluse taoliselt teekonnal. Kes näiteks suudab esimesena tähele panna teatud asja, kauplust, teatud mehe tüüpi.

Teile on varemgi toonitatud kindla algõpetuse rajamise tähtsust; nii on siin vaatlemise harjumus kõige tarvilikum, kui teie kunagi tahate saada sarnaseks jälgedelupejale. Mitte ainult jälge ja jäljestikke ei pea teie tähelepanema, vaid ka „märke“, nagu kriimustusi kividel ja puutüvel, puulehti ehk ussikesi jälgi jäljel, — see kõik aitab kaasa, et kindlaks määrata, milline loom need jäljed jätnud ja kui palju aega sellest möödab. Nii näete: jälgimine nõuab eriti hääd vaatlemisoskust.

Võin teile väga vähe öelda, mis abiks oleks senikaua, kui olete alustanud omaette harjutamist. Kui teie kunagi tegutsete teel, ükskõik millist jälge uurite, on hääd töötada paari viisi, et kergemini tähelepaneks, millal jälg kõrvale pöörduv. Pärast seda on juba lihtne üksi töötada. Kaaslane võib kergesti tähelepanu kõrvale juhtida, ja väga tihti võidakse tema poolt jäljed tallata.

Eeldades, et lähete esimest korda jälgimisele, on kõige tähtsam, mida võite ette võtta: istuge maha ja uurige üksikut jälge. Kui oskate viskejoonistust valmistada, seda parem. Jälje piirjooned täpses suuruses ning veel mõned üksikasjad on suureks kasuks. Kui teie ka joonistada ei oska, mõlemil juhul aga katsuge enda mälus jäädvustada selle jälje kujutust, et tulevikus seda eraldada teistest.

Olete seda saavutanud, astuge jälge mööda edasi, kas üsna jälje taga, kui see on inimese oma, ehk kõrvale. Kui teie võite astuda sama suuri samme, kui järgitaval jäljel on, leiata selle väga kasuliku olevat saabudes maapinnale, kus jälgi raske näha, ning tihti, olles astunud ühepikkuseid samme, võite jälje kergesti ülesleida.

Kui juhtute aga jälje kaotama, peate asetama enda kepi ehk midagi hästi silmatorkavat viimase jälje juure, mida nägite. Siis otsige tema ümber, spiraalringina käies, kakskümmend, nelikümmend ehk kuuskümmend meetrit kepi, kui keskpunkti, eemale minnes. Ehk kui töötate salgaga, on kõige parem jätta kõik, väljaarvatud üks, lähtepunktis oleva jälje juure ja otsida ainult ise ühes teisega ümber lähtepunkti vastassuunas. Kui terve hulk hakkab jälge otsima, siis tallavad nad kahtlemata sellegi maha, mille põhjal alustasite otsimist.

Teatud osades Indias on, või vähemalt oli, igal külal oma vilunud jälgija. Kui siis kunagi mõni kuritegu külas sündis, läks jälgija selle jälgi mööda, keda peeti süüdlaseks, teele, ja kui jäljed viisid üle teise küla maa-ala, siis jätkas selle küla jälgija tööd. Ning tihti, kui jälg kadus ühte külla ära, pidid selle elanikud kuritöö eest kahjutasu maksma.

Ühte samadele põhimõtetele rajanevat mängu on kerge korraldada. Igale skaudile ehk salgale võib anda teatud maaala, mille piirid puutuvad teiste omadega kokku. Siis teie ja teie sõber võite teha jäljed kõigisse „külladesse“ sel ajal kui teised sõält ära on. Nüüd võite kutsuda esimese skaudi ehk salga ja näidata talle kust jäljed algavad. Kui jälgijad võivad seda jälgida kuni teise „külla“ piirini, annavad nad jälgimise üle teisele skaudile ehk salgale, jne.

Teie ei tarvitse saada samahäadeks jälgijateks, kui Indias. Neil on palju aastaid kestnud kogemusi, mõned neist on väga hääd asjatundjad.

Ühe küla vanem tapeti metsikul kombel õösel enda majas. Ainuke võti, mida leiti hommikul, oli ühe palja jala jälg valgel linal. Selle põhjal leiti mõrt-sukas ligi sada miili eemal. Suur Juht on jutustanud teisigi sarnaseid juhtumisi.

Jälje selgus oleneb peamiselt maapinna iseloomust. Liivasel pinnal, eriti siis kui sellele palju päikest paistab ja tuult pääle puhub, on jäljed ebaselged, jälje ääred on kuivad ja laiulipuhutud niug jätvavad mulje, nagu oleksid vanad. Samad jäljed on aga hoopis selgemad niiskel pinnal ja jäävad selgelt püsima mudas, eriti savimudas ja puude ning põõsaste varjus, mis kaitsevad jälgi päikese ja tuulte eest. Ning kui jälg viib üle kivise ehk kõva pinna, siis on teda pea võimata jälgida, ainsad mahajäävad märgid on paigalt liikunud kivikesed ja mõned kriimustused.

Kui jälge raske näha, kuna ta viib üle kõva pinna ehk rohu seest läbi, siis vaadake otse ette meetrit kolmkümmend viimase jälgede suunas; kõval pinnal panete niiviisi kergemini tähele paigast liikunud kivikesi. Rohul aga võite kergesti leida, kus rohi on mahasõtkutud. Igast jäljest mahajäänud märgid võivad väga väiksed olla, kuid vaadates hulka järjestikku teatud kauguselt, võib neid siiski näha. Võib koguni ratsa sõites kergesti rohus jälgida, vaadates hästi ettepoole.

Teie ei ole veel lõpetanud enda õppuse jälgimises sellega, kui võite jälje järele käia. Olles väljas, juhtute hulga väikeste märgikeste juurde üksteise ligidal ja jälgijana oodatakse teilt, et võite lugeda neid ja öelda, mis on sündinud. See nõuab harjutamist ja paljudel rühmadel Inglismaal on omad väiksed jälgimise maaalad, ehitatud liivast, kus demonstreeritakse väikseid väga lihtsaid juhtumisi mida siis skaudid peavad lugema ning katsuma mõista, mis on sündinud.

Mis on totem.

E. S. M. välissekretär B. Rautsmann.

Meie oleme näinud metsinimeste hoonete ees, nende külade keskel, metsas ehk hiites väljanikerdatud mitmesuguste loomade ehk inimese sarnaste kujutustega puutüve ehk jälle mingi teisest ainest kokkuseatud kujutusi ja oleme arvamisel olnud, et need kivist ehk puust kujud nende ebajumalad on. Need kujutused on totemid. —

Just nagu skautide maleva jaguneb rühmadesse ja salkadesse, nõnda jaguneb ka metsinimeste suguvõsa. —

Iga üksikul suguvõsal, perel ehk üksikul inimesel on oma totem, mis kujutab enesest kala, lindu ehk mingi muu looma ning see on saladuslik, pühalik kujutus, märk, tüvi, embleem ehk vapp. Totemite järele hüütakse metsinimest ehk suguvõsa, kas näiteks: „kotkas“, „känguru“, „rebane“ jne. Aukartusega vaatavad metsinimesed oma suguvõsa totemi pääle; ta on nende protektor (eestkostja) ja nende auasi, mida nad kaitsevad ja millest nad suurt lugu peavad. Repräsenteerib suguvõsa teadmist ja võimeid. Sageli on ta traditsioonidega seotud; ta pääle tähendakse üles oma esivanematelt omandatud tarkust, mida suguvõsa targad (medicine man'id) ainult teavad ja oma järeltulijatele edasi õpetavad. —

Ka iga skaudi rühmal peab olema oma totem, mis neile kohustusi meelde tuletab ja mille külge nad oma säädusi, määrusi ja kuulutusi kinnitavad. —

Rootsis nende ridade kirjutaja kokku seatud embleemide ja märkide kombinatsioon tootemil annab seletust ja juhtnööre skautidele elumärgiga alates ja surma embleemiga lõpetades. Eesti totemi embleemide ja märkide tähendused on järgmised (vaata klišee nr. 6/7 lhk. 107):

1) Vahtra seeme — elumärk; kaks poolt seemnest tuletavad meile meelde, et elu on dualiseeritud s. o. kaks vastandit olemas, näitena: mees ja naine, kuri ja häa, tuli ja vesi, tark ja loll, rikas ja vaene, tugev ja nõrk, monarhist ja kommunist jne. nii ta on ja nii ta jääb.

2) ring, lõpmatuse ehk igaviku märk;

3) svastika — õnne märk;

4) Assyria päikese Jumal;

5) Karu — tähendab jõudu (kujutab meid).

6) tasakaalumärk järgmise jaotusega: Esimesel poolel: taevast (õhk) ja linnud, maa ja vili, meri ja kalad; — Teisel poolel: tool (tööjõuetutele, haigetele), sepaalas (tööstuse märk), kaubanduse märk (merkur), raamat (teaduse märk), mask (kunstniku), vemmäl (korrapidajate, politseimärk).

7) tugi — Jumala silm;

8) Truuduse, austuse ja armastuse märk;

9) Surm. —

Kokkuvõetult oleks nende märkide tähendus järgmine: Meie kodumaal Eestis kestku õnn igavesti. Päike kosutagu meid, ja andku jõudu meile. Meie teame, et elu dualiseeritud on ja meie kõik katsume terve jõust, Jumala pääle lootes, elu tasakaalus hoida nähes hukatust, kui meie maalt, tasakaalu esimeselt poolelt teisele, linna, kõik kogume. Meie oleme truud ja elame armastuses kuni surmani.

Tulelaul.

Katke Läänepoolsete kollase suguharu „Kotka“ salga ülestähendusist.

Õhtu eel kogub suguharu teispoole liivamägesid kokku ja kui päikene oli laskunud teispoole jõge kasvavaid mändi, liikusid nad indiaanlasammus laagrikoha poole.

Läänekaare taevast eretas sümpnaselt, suguharu on kogunud ringi ümber lõkkeaseme. Nüüd astub valgest vigvamist suguharu tulehoidja Punane Rebane, rietatud purpursesse tulehoidja tseremoniirüüsesse.

Ja tulenõid laulab punase lõkke sündimise laulu;

„Nõupidamistule panen leeklema ma.

Oh—hei—oh! Vahu! Vahu—u—u!

Mina teen nõupidamistule.“ (kummardab ja süütab tule)

„Nähke suitsu, teie vennad, nähke suitsu,

Minu hooleks on tuli see antud,

Mina leeke teen, leeke! —

Oh—hei—oh! Vahu! Vahu—u—u!

Teie südameis hõõguvad leegid.

Ei eales või tuli see surra!“ (viskab tulenõud lõkkesse)

Ja kogu suguharu sirutab välja käed, vastates.

„Ho—o—oh! Ei eales või tuli see surra!“

Punase Rebase järele.

*) Järgnev lõkkesüütamise tseremonii ja vastav tekst on võetud Hargrave järele.

Võistlus: Tunne oma kodumaad!

Punkte said:

Hiir, Valter — 8 (V r. Öökull); Kook, Eduard — 9 (V r. Öökull); Saral, Rein — 9 (V. r. Öökull); Kuhlberg, Karolus — 9 (I. r. Kurg); Nuust, Ernst — 9 (IV r. juht). Kõik Tartu Malevast.

Paremaid vastuseid (VI):

I. Tamme leht; tunnen tema sopolisest kujust ja nurksoonestikust. Tamm (*quercus*) kuulub kaussviljaliste hulka, õitseb varakevad, õied väikesed pruunid. Ta on haruldane, tugevam ja vanem puu Eestis, kasvades väga vanaks. Tammest tehakse mööblit, vaate; koort tarvitavad nahaparkalid; tõrudega söödetakse mõnel-pool sigu. Kui tamm 50—100 a. järves ehk soos seisab, muutub ta mustaks ja kõvaks. Tamme lehe keskmine pikkus on 10 sm. Tamme kujutatakse võimu ja tugevuse sümbolina.

II. Kase leht — (betula). Tunnusmärgid: lehe laba südajas, lehe serv saagjas, soonestus nurksooneline. Oma valge koorega ja helerohelise lehtede värviga tõmbab kask meie tähelepanu endale, esiti kevadel kui lehestik hurmavalt lõhnab. Metsades kasvab kask parem ja sirgem, kui lagedal. Kase koort katab valge toht, mis tihti praguneb. Tohu all on mitmekordised kooreliigid, millised kasvatavad puu iga aasta ühe ringi võrra jämedamaks. Ring tekib suvel, kuna talveajast jääb kitsas tumedam ring vahejoonena. Kevadel saadakse kasest mahla. Puud tarvitatakse põletamiseks, tarbepuuks ja tehniliseks otstarbeks. Lehed on kaetud õhukese vaigukorruga, lehe keskmine mõõt 5 sm.

III. Pappi leht: munajas, teritunud otsaga ja nurksoonestik. Pappel on sileda koorega, sihvakas puu. Lehe suurus: 10 sm. pikk ja 6 sm. lai.

IV. (Vastused kõik ekslikud). Lepa leht. Lepp (*alnus*) kasvab põõsana, kuid tuleb ette ka puuna. Tuntav tema terashallist siledast koorest, eriti aga koore mahavõttes puu pruuni parkkorruga kattumisest. Lehe suurus umbes 7 sm.

V. Haava leht Tuntav loogelisest servast ja üldisest ümarast kujust ning pikast varrest. Haab (*populus*) kasvab puuna segametsades, tuleb ette ka saludena. Lehed värisevad ja sahisevad kõigeväiksema tuule juures. Roheline-hallikas sile koor, pehme ja kerge puu, millest vamis-tatakse tuletikke, katuse laaste jne. Lehe keskmine suurus 5 sm.

VI. Pärna (niinepuu) leht. Südajas kuju, saagjas serv jasõrmjas soonestik. Pärn (tilia) kasvab suureks puuks, kuid leidub harva metsas, vaid rohkem elamute läheduses ja parkides. Õitseb valgete väga meerikate õitega, mida maitsvaks teeks kuivatatakse. Puud kasutatakse nikerdusteks, söeks põletatuna joonistamiseks, kuna koor annab niint millest viiske ja kõrve punutakse. Leht kinnitub oksale pika rootsuga; tema keskm. pikkus on 9 sm.

VI. Paju (*Salix*) leht. Lehel on süstjas kuju ja lanjas serv; nad asetuvad oksale tõusval ringil. Pajusi on hulk liike, enamik kasvab niiskemais kohtades, küll põõsastena, apuun Õitseb kevadel — urbadena. Koori tarvitatakse nahaparkimisel ja paju-pilliks. Puud tarvitatakse painutatava iseloomuga asjadeks (loogad, korvipunumise viisad jne.) Lehe pikkus 6 sm.

VII. Tominga (*prunus padus*) leht elipsi kuju ja loogelise servaga. Kasvab lehtmetsades peamiselt põõsana. Lehstib ja õitseb vara; õied valged ja lõhnavad, rip-pudes kobaratena. Hiljem kannab tomingas muste marju. Lehe keskm. suurus 6 sm.

IX. Vahtra (*acer*) leht, hõlmine, sõrmjas soonestik. Vaher esineb suurte puudena. Õitseb varakevad, väikeste kollase värviliste kobaras õitega. Hiljem kannab til-badega vilja (elu sümbol tootemkirjas). Puu kasutatakse mööblik.

Vahtraid on kolme liiki: 1) Saksamaa vaher — õitel tolmukaid 8 tükki, lehed 5. hõlmalised; kasvab aedades. 2) Harilik vaher; lehed 5—7 hõlmalised ilmuvad ühe-aegselt õitega; kasvab metsas. 3) Põldva-her — õied tulevad vähe pääle lehtede; kasvab aedades. Lehed keskmiselt 10 sm.

X. Jalaka (*ulmus*) leht. Eliptiline saagjas servaga. Kesksõon jaotab lehe eba-võrdselt pooleks. Lehed on karedad, teine pool karvakestega kaetud. Puu kuulub kaunviljaliste hulka; õitseb varakevad; õied peaaegu varretud. Vili on varustet tiivaliste äärtega. Kasvab metsades, rohe-lise koorega. Tarvitatakse painutatava tar-bepuuna. Lehe keskmine pikkus 12 sm.

Käesolevas nr-is ei ole enam võistlust jätkatud, kuna suve vastu selle korraldamine raske oleks, ühtlasi aga raskem oleks hinnangu tagajärgi järgneva aasta-käigu nr. 1-ses ära tuua.

Ungarlaste laager.

„Eesti Skaudile“ kirjutanud Emil v. Eri, keskkooli õpetaja,
Ungari skautide laagriajameti juhataja.

Iga rahvuse skautide elus avaldub rahvusline omapärasus suuremal või vähemal määral. Tihti on see vaid mõni väline tunnusmärk — mõni skaudi riideosa vahetatakse teisele rahvusmaitsel vastavamale. Ungari skaudid on jäänud kohe algul siin peatama inglise algupärale — mitte järeldamiseks, vaid tema praktilisuse ja Ungari olukorrale vastavuse tõttu. Vahest ehk mõni üksik peensusosa muudeti ungarlaste nõuete päraselt.

Kuid ometi annab skautide tegevustik teatud ala, kus eriline omapärasus avaldub. Ungari skautide laager omab samaselt Robinsoni elu väikesed veetlevused ja suured väärtused. Kuid taotleb üheaegselt ka läbi-läbi Ungari sihte. See on: Järjest uus 1000 aastase Ungari ajaloo sündmustikkude kordumine: Ungari skautide laager on Ungari ise väikses ulatuses. Laagri ajalugu, sisseseade, elu, majandus, kaubandus, tööstus kunst, kirjandus, usk — kõik see on 1000 aastase Ungari miniatüür.

Ungari Euroopa ajaloo algul seisab tähtsalt nn. vereleping, millega liitusid ungarlaste suguharud ühiseks rahvuseks. Selle teo müstereium valdab veel praegu igat ungarlast ja õhutab ühiseks ning tugevaks koostööks. See ühistunne aitab üksikuid poisse rühmas paljudest laagrielu raskustest ühiselt ja kergelt üle.

Ungaris ei „korraldata“ laagrit nagu näiteks Ameerikas. Ei oota laagrielanikke puhastatud supelusbassein, eeskujulik toidumootor kauplusega maalilikuks koduks muudetud mäenõlvak. Vaid laagri sisseseadmine ja kohaotsimine on meil samane uue asula ehitamisele. Nii nagu esivanemad Karpaatide tasandikkudel kord elanud püstitanud. See on ungarlaste laagri karakterne omapära.

Jüripäeva jalutuskäik Soomes, Helsing's.

Rohkesti tuhande aasta eest läkitas vürst Arpád maakuulajad, et enda rahvale laagriplatsi otsida. Tänapäev saadab iga skautide rühm esimeste kevadõite lahtilüües välja omad maakuulajad, et soodsat laagrikohta leida. Ning kodujääjad ootavad hingepidades neilt soodsaid teateid. Tagajärjeka tagasituleku silmapilgust on kogu rühm liikvel. Laagri eeltöö tarvitab iga liikme oskuse ja tahtejõu rakendamise. See on ettekujutus uue maaala valdamisest, uue kodu korraldamisest, mis igas töötab ja tööle rakendab igapähe, küll pakkide veoriista laadimisel, veol ehk ümbruse uurimisel, milline mõnedeks ilusateks suvipäevadeks kodumaana peab olema.

Kui siis kord saabunud laagrikohale, on kordumas ajalugu. Ungari esimene kuningas, Püha Stefan, andis esimesed säädused. Ka skautmaster määrab siin laagrikorra, jaotab laagrikohad ja loob kindla korra. Põhisäädus ja töömäärus tehtakse kindlaks.

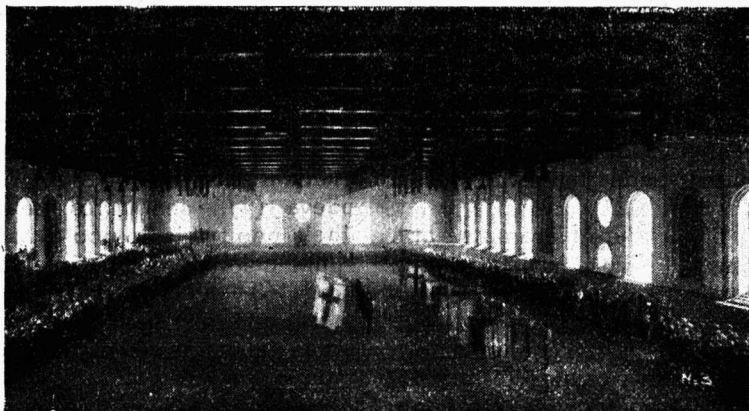
On laagri õhtulõkegi ungarlase hingesügavuse väljumine. Karjasetuled lõkendasid ju 2000 aasta eest ning lõõmavad praegugi „puszta'des“. Ning laagri õhtulõke on samane karjaselõke. Laul ja jutt manavad sääl tulevikku ja mälestavad möödunud aegu. Siin sünnivad mõtted, ent siin saabub rusikalegi jõud.

Ungarlaste laager on Ungari elukool, kus iga poiss õpib, kuidas kodumaad vabastatud, ehitatud, võimalik õitsele viia.

Need lühidalt võetud hingeelulised momendid tohivad olla alusmüüriks väärtustele, mida praegune Ungari skautide liikumine enda omanduseks võib nimetada.

Kui vaatleme lisaks mõningaid arvulisi andmeid viimaseist aastaist, siis kujuneb pilt:

Suvel 1927. a. oli umbes 20.000 skauti 420 rühmas. Nendest käis laagris ainult 280 rühma, korraldades 300 laagrit, ligikaudu 40% skautide koguarvust. Sarnast kurba arvude seisust põhjustas raske sõja, revolutsiooni ja vaenlaste valdamise läbi nõrgestatud seltskonna majandusline seisukord. Olgu selgituseks keskmine poisi laagrikulu — päevas üks kuni poolteist Eesti krooni, juurdearvatud ka reisikulud jne.

Jüripäeva pidulik aktus Soomes, Helsingis.

Laagritest peetakse 65% juuli kuul, kuid kevad-, suvi- ja jõulupühade ajal korraldatakse neid. 15—20 rühma reisivad igal aastal väljamaadel, kuid see võimaldub vaid rikkamatel rühmadel. Vanemad poisid asuvad „veelaagrites“ Balatoni järvel ja Donau jõel. Ning umbes 15% koguarvust on rändlaagrid.

1926 aasta suvel oli suurimaks jõukatsumiseks rahvuslik suurlaager, milline 2 nädalat kestis, 3- nädalalise ettevalmistusega. Donau kaldal elasid ühises laagris ühise juhatusel all üle 7000 ungarlase ja umbkaudu 500 väljamaa skauti. Kogu Ungari oli vaimustuses, ja asjatundja nagu seda tookord haigestunud R. Baden-Powelli esindaja lord Hampton, avaldas inglise kirjanduses suurimat imestust sarnastest võimistest. Tema ja paljud teised kiitsid laagri distsipliini ja korralduse eeskujulikuks. Muidugi mõista oli kõik laagris — esimesest labidatööst kuni telefoniteenistuseni skautide enestest tehtud. Juhatus 95. mehest hoolitses laagri toidustuse, posti, telefoni, laagritrükikoja, liiklemise, veevärgi, võistluste, ettekannete, kino, haigemaja, jne. eest. Selle juures elas iga rühm omaette laagris ning võttis osa vaid ühistest ettekannetest. Ungarlaste laagri vaimlõikeselles hiiglaagris Megyer'i küngastel täiele õitsele.

Eesti rahvatantsud.

Teha eeltööd Läti ja Inglise jämboreedeks valmistada igakülgsest sõidu ette, pannes rõhku ettekannete ja eritilaulude peäle. I Rastakoosoleku IX otsus.

Laulude asjus on Ak. Sk. Selts pööranud palvaga mitme asjatundja poole ja loodetavasti valivad need skautidele sobivaid laule küllaldasel määral. Ajakirja toimetuse enda poolt tahab rahvuslike ettekannete õhutamiseks siin paari kirjeldust tuues skaudijuhte ja skaute endid juhatada A. Raudkatsi raamatu „Eesti rahvatantsud“ kui väga praktilise õperaamatu juurde, lootuses et meie skaudid juba ligematel esinemistel Eesti rahvatantsude alal suurimat edu võivad näidata.

Karutants.

See tants on niinimetatud „naljatants“, ning seda tantsivad ainult poisid.

Osavõtjaid: Määramata arv.

Sammud: Käigu- ja ristsammud, mis järgmiselt sooritatakse: vasak jalg asetatakse varvastel ristil üle parema ja viiakse siis jälle tagasi, kuid mitte enam esialgsele kohale, vaid pannakse maha vähe ettepoole (tervele jalapõhjale,) nii et ühe lühikese sammu võrra edasi liigutakse;

järgmisel sammul viiakse parem jalg ristil üle vasaku jne. Ristsammud tehakse kaunis kiirelt, ja nimelt ühe takti kestel üks kummagi jalaga.

Algseis: Osavõtjad seisavad ühekordses ringis, kõigil näod vastupäeva.

a) Tehakse neli lühikest käigusammu ringis vastupäeva (1*), igal sammul jalg vastu maad lüües ja kätega liigutust tehes, mis kerimisele sarnaneb: rusikas käed tõstetakse käsivarsi kõverdades rinna ette ja pööratakse neid seal üksteise ümber. Siis pööratakse nelja samasuguse käigusammuga, käed puusas, kord täielikult enese ümber ringi möödapäeva (2), sealjuures keha vähe ühelt poolt teisele poole kallutades. Kõike eelmist sooritatakse veel kolm korda (3—4, 1—4). Lõpuks peatatakse pöördes selg ringi keskkoha poole ja pannes käed puusa.

*) Klambrites arvud näitavad vastavat takti muusikas, milleks noodid „Eesti Rahvatantsud“ lkd. 113—118.

b) Paigal seistes kallutatakse (sirge seljaga) ja sirutatakse kordamööda keha neljas sihis, ja nimelt ette (5 -- kallutus, 6 sirutus), vasakule (7—8), taha (9—10) ja paremale (11—12). Seda kõike korralatakse (5—12).

d) Liigutakse esimeses tuuris kirjeldatud käigusammudega ringis vastupäeva, kuid nüüd pool kiiremas tempos (igal taktil kaks sammu) ja kätega pool kiiremalt „kerides“, kordamööda nelja sammu kestel ees ja nelja sammu kestel taga (umbes ristluude kõrgusel) (13—16 :|:).

e) Pannakse käed puusa ning liigutakse nelja ristsammuga ringis edasi vastupäeva, alates vasaku jalaga, ja nelja samasuguse sammuga tagasi (selg ees) (17—20). Seda korralatakse (17—20). Lõpuks pööratakse selg ringi keskkoha poole, kallutatakse keha vähe ettepoole, pannakse parem rusikas otsaesisele, vasak ristluudele ning, püüdes kallutusasendis, lüüakse („taotakse“) rusikatega kiirelt mainitud kohtadele (21—22).

T ä h e n d u s: Kui tantsu näitelaval ette kantakse, tulevad tantsjad raskete käigusammudega, rusikas käsi vähe ette- ja tahapoole õõtsutades, näiteseinte vahelt välja ning moodustavad vastupäeva liikudes ringi, mispeale tants algab. Väljatulekuks korralatakse kahte esimest (nummerdamata) takti seni, kuni ring valmis. Neljanda tuuri lõpul lahkuvad tantsijad ülalkirjeldatud viisil ning sama muusika saatel näitelavalt.

Pulgatants.

O s a v õ t j a i d: Määramata arv.

T ä h e n d u s: Seda tantsu tantsivad ainult mehed.

S a m m u d: Aeglased, rasked käigusammud ja mitmesugused hüpped,

mis vastavate tuuride kirjeldustes seletatud.

A l g s e i s: Tantsijad seisavad ühekorde ringis, näod vastupäeva: igal ühel on kummagis käes umbes arssinapikkune kepp.

I. tuur.

a) Tantsijad võtavad keppide pealmistest otsadest kinni ja, laskudes vähe ettepoole, liiguvad kuuteistkümne aeglase käigusammuga ringis vastupäeva. Esimene samm tehakse vasaku jalaga ja asetatakse ühtlasi ette parema käe kepp, teine samm — parema jalaga, asetades ette vasaku käe kepp, kolmas — jälle vasakuga jne. Igal akordil võetakse üks samm (1—8*).

b) Tantsjad peatuvad, näod endiselt vastupäeva, lasevad käed poolde keppi ning sooritavad koha peal järgmised hüpped: asetades parem jalg maha, hüpatakse temal kaks korda, tõstes samal ajal vasakut põlve ettepoole nii, et puusas ja põlves täisnurk moodustub; ühtlasi lüüakse kokku enne keppide alumised otsad põlve all ja siis nende pealmised otsad pealpool põlve (9). Sellejärel asetatakse maha vasak jalg ja hüpatakse temal kaks korda, tõstes ettepoole paremat põlve ning lüües kokku keppide alumised ja pealmised otsad ülalkirjeldatud viisil (1). Kõike eelmist sooritatakse veel kolm korda (11—16). Viimasel hüppel tehakse täis-pöörd paremale, mispeale b-d korralatakse, nüüd näoga möödapäeva (9—16); lõpuks jälle täispöörd paremale.

II. tuur.

a) Nagu esimeses tuuris a (17—24)

b) Seistakse ringis, näod vastupäeva, ning tehakse koha peal järgmised hüpped: asetades parem jalg maha, hüpatakse temal kaks korda,

*) Arvud klambrites näitavad vastavat takti muusikas „Eesti Rahvatantsud“ lhkd. 144—147.

Retk ümber maailma 44 päevaga!

Thomas J. Willis.

Oma viieteistkümne aasta kohta küllalt suur ja sirge poiss, naerata-vale näole fikuvad punajuuste vallatud käharad. Sarnane oli Palle Huld, kui teda kohtasin Inglise skautide maleva peastaabis.

Mitte naerata-va nägu ega punajuuksed ei kütkestanud mind niipalju, kui just tema imestustäratav retk ümber maailma neljakümne nelja päevaga— kõige kiirem matk, mis üldse teostatud ilma lennuki kaasabitä. Ja ise alles viieteistkümne aastane.

Huld on daanlane, seepärast vestlesime tõlgi abil.

Maailmakuulsa Prantsuse kirjaniku Jules Verne'i sajaaastase juubeli puhul Daani suurimaid ajalehti kuulutas välja võistluse, mille auhinnaks määras teekonna ümber maailma. Selle võitis Palle Huld. Ja see oli tema, kes nagu Phineas Fogg romaanis „80 päevaga ümber maailma“, lahkus oma kodulinnast rekordilisele kihutamisele.

Raudtee, aurik, auto ja elevant — kõik leidis kasutamist vaheldusrikkal teekonnal. Ühel päeval kihutas Kanaada ookeanidevahelisel raudteehiiglasel kaheksakümmend viis miili tunnis, mõni päev hiljem aga kolistas teda konarlistel teedel Hiina kuli inimjõud. See oli võidusõit ajaga, kuid seegipoolest fähelepanelikul skaudil oli aega küllalt, et näha paljugi huvitavat.

Näiteks Mukdenisse, Hiinas, Huld saabus just siis, kui hukati kolm meriröövlit!

Ent kuhu eales ta liikus, kõikjal skaudid ootasid teda ees, Jgal teekonnapeatusel piirasid teda skoudid, rõõmust kisades, käed välja sirutatud tema teroitamiseks.

Inglismaal võttis teda vastu admiral Togo ning mõni minut peale minuga vestlemist kohtas ta Esimest Skauti.

Ja nõnda teostas see nooruslik-värske maailmarändur oma teekonna. Pühapäeval, 14. aprillil kell 10 õhtul jõudis ta koju Kopenhagenisse peale matka ümber maailma neljakümne nelja päevaga. Jällegi võtsid teda siin vastu skaudid, kuid nüüd juba kui maailma kuulsat ja tublit poissi, kes teostas oma ülesande hiilgavalt.

heites samal ajal vasak säär sirgena ettepoole: ühtlasi lüüakse kokku enese ees, umbes puusade kõrgusel, enne keppide alumised ja siis pealmised otsad (25). Sellejärel tehakse kaks hüpät vasakul jalal ning heidetakse parem säär sirgena taha-poole, ühtlasi enese taga, umbes istekoha kõrgusel, kokku lüües keppide alumised ja pealmised otsad (26). Seda kõike täidetakse veel kolm korda (27—32). Viimasel hüppel tehakse täispöörd paremale, mis-peale b-d korratakse (25—32); lõpuks jälle täispöörd paremale.

III. tuur.

a) Nagu esimese tuuri a (83—40).

b) Tantsijad asetavad, seistes ringis nägudega vastupäeva, kepid ristikujuiselt maha enese ette ja vähe paremale nii, et jäädakse seisma ruut 1; käed pannakse puusa. Siis tehakse risti üle järgmised hüpped: ruudust 1 hüpatakse ruutu 2, seal enne paremat jalga maha pannes, siis vasakut järele viies ja parema kõrvale asetades ning lõpuks veel paremaga üht sammu hoha peal tehes (41); ruudust 2 hüpatakse ruutu 3 nii et vasak jalg maha pan-

nakse, siis parem tema kõrvale asetatakse ja lõpuks veel vasakuga samm koha peal tehakse (42) siis hüpatakse samuti ruutu 4, paremat jalga seal esimesena maha pannes (43) ja lõpuks jälle ruutu 1 alates vasaku jalaga (44), vaata joonist. *) Kõike eelmist korratakse (45—48), kuid 48-dal taktil ei hüpata ruutu 1, vaid jäädakse ruutu 4 ja tehakse seal hüppega täispöörd paremale, nii et nüüd nägu möödapäeva on, ning sooritakse siis samad hüpped veel kaks korda, kuid nüüd vastupidises sihis ja nimelt: hüpatakse parema jalaga (tagurpidi) ruutu 3, sealt ruutu 2, siis ruutu 1 jne.; lõpuks peatutakse ruudus 4, tehes täispöörd paremale (41—48).

IV. tuur.

a) Nagu eismese tuuri a (49—56).

b) Seistes ringis, näod vastupäeva, sooritatakse järgmised hüpped: jalad asetatakse hüppega esmalt harki ning

*) Vastav kujutus v. „Eesti Rahvatantsud lhk 68.

siis risti, vasak jalg ees; ühtlasi heidetakse käed õla kõrgusel kõrvale ning pannakse siis umbes samal kõrgusel ülestikku rinnale, vasak käsi ees, nii et kepid risti moodustavad (57). Sellejärel asetatakse jalad uuesti harki, käsi samal ajal kõrvale heites, ja siis risti, käsi rinnale viies, kuid nüüd on parem jalg ja parem käsi ees (58). Seda kõike korratakse veel kolm korda (59—64). 64-da taktil lõpul tehakse hüppega täispöörd paremale, tulles maha harkseisu, mispeale b-d korratakse (57—64); lõpuks tehakse jälle hüppega täispöörd paremale, kuid nüüd pannakse maha tulles kannad ühte.

T ä h e n d u s : Kui tantsu näitelaval ette kantakse, tulevad tantsijad esimese tuuri a osas kirjeldatud sammudega näiteseinte tagant välja ja moodustavad vastupäeva liikudes ringi (1—8). Kolmanda tuuri lõpul lahkuvad nad samuti näitelavalt, kuna selleks mängitakse 65—72 taktil.

1. Aastakoosolek ja „Eesti Skaut“.

Nii siis:

„Eesti Skaut“ ilmub korrapäraselt kindlatel tähtpäevadel, vähemasti kaheksa 16 leheküljelist numbrit, tuues enda veergudel vastava väärtusliku sisuga kirjutusi, olles kaunistatud piltidega, ja seda kõike E. S. M.-sse kuuluvatele skautidele-hundipoegadele aastatellimise hinnaga **Mk. 50.-** (endise 150.— asemel),

Kui:

E. S. M.-sse kuuluvad päälikud teevad skautidele-hundipoegadele selgeks, et oma ajakirja on tarvilik tellida ja lugeda ning esitavad vähemasti **1000 tellimist** (mis ju rohke 1.900-lisele skautide hulgale kerge asi), minnes välja seisukohast:

Igale skaudile „Eesti Skaut“.

Hundipojad on olnud aga seni ikka tragimad!

Kirjad poegadele.

Pojad, ega te seda lugu ei tea veel kuidas ma „oravatapjate“ vandeseltsi koosolekul käisin?

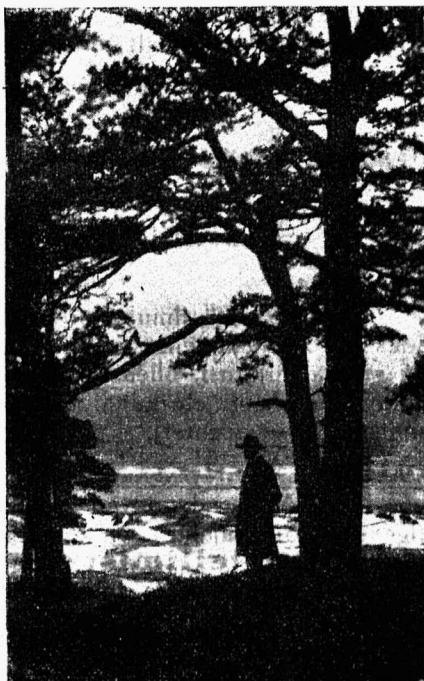
Mind kutsuti „mamma-pojaks“. Õige nimi see nüüd küll ei tahtnud olla, kuna end ju kartmatute meriröövlite otsekoheseks järeltulijaks pidasin. Suuremad poisid aga kahtlesid ses veel enam kui ise seda tegin, et minust kord esivanemate laadiline kohutav mereriisuja võiks saada; sellepärast ei kõlbanud ükski rohi, ei palve, ega kaebamise ähvardus.

„Oravatapjate“ ordo koosolekul ei tahetud mu nägu näha. Selles hädas lugesin läbi Nat Pinkertoni „Moorpaadi saladuse“, tegin kasepuust „browningu“, pistsin tasku liigendega noa ja käisin kolm päeva selle õudse teadmisega metsas ja rannal, et minus kehastunud oli kõige ideaalsem salapolitseinik. Nuusutasin teekäijate jälgi, panin kõrva vastu maad, hiilisin möödaminejale pool kilomeetrit puude vahel järele. Palju targemaks ometi ei saanud seni kui juhus ise appi tuli.

Vahtides jõekaldal lepavõsast kuidas onu rühasid lõhedest tühjendas, kuulsin oma kõrval surutud hääle suminat. Ruttu säädsin liigendega noa hammaste vahele, kätt taskust „revolvriga“ haarates, litsusin kõrva

tugevasti vastu maad. Pool valjusti väljendatud lause: „Täna kell 12 Hara saarel!“, jätkus mu äärmise huvi köitmiseks.

Kaks poissi tõusid ligidalt puhmastikut, kelles ära tundsin vandeseltslasi. Oma salapolitseiniku osavuse kokku võttes, järeldasin, et täna öösel (kuna juba õhtupoolik oli) Hara poolsaarel pidi midagi iseäralikku sündima.

Siin peetakse Latvija 10-nda aasta-päeva puhul Jamboree.

See oli neljapäeval kell 11 kui ettevaatlikult voodi kõrvalt püksid ja kuue võtsin, ning läbi akna suveõhhe kadusin. Oma varustuse olin õhtul juba hoolega vana lauanoa võrra täiendanud.

Kõige suurema ettevaatusega tulin rannale, kus puude varjus Hara poolsaare suunas hakkasin liikuma.

Mida ligemale sain eesmärgile, seda rohkem hakkas hirm südames juhtumiseotsimise igatsuse asemele maad võtma. Selgesti kuulsin öökulli õudset huilgamist läbi sahiseva männiku. Murdus oks jalge all, tundus see püssipauguna; jäin seisatama igakord, ning alles siis kui veendunud olin, et keegi seda tähele ei pannud, astusin edasi.

Sihile üsna ligidale juba jõudnud arvates, silmasin eemalt nagu mingit laterna valgust, see sundis mind ettevaatlikumaks. Kadusin tihedasse metsa. Natukene maad edasi nihkudes, arvasin häält kuulvat. Surusin kõrva vastu maad — nüüd käisid selgesti tumedad mütsud. Umbkaudu võtsin suuna sinna. Muidugi ei unustanud

tanud nuga hammaste vahele lükkamast ja „revolvrit“ järele katsumast kas ta alles oli. Mütsud lõppesid. Hoidsin vana sihti.

Korraga otse minu ülal ebaharilik krabin. Ühes pääga tõstsin ka „revolvri“.

Enne aga kui surma hirmule eneses maad suutsin valmistada, nägin puu otsast kukkuvat nagu inimese kogu. Okste ragin. Karjatus. Ühe silmapilgu lamas see kogu liikumatult — tõusis aga kohe ja kadus.

Nüüd alles sai minus hirm ehmatusesist võidu, peitsin pää kännu varjule ja ootasin, mis edasi peaks juhtuma.

Kõige kohutavamad pildid kangastusid noil silmapilkel silmi ees, kõige vooruslikumad tötused andsin siis oma elu parandamiseks, et ainult veel hingega pääseksin.

Kui aga aeg juba pikaks venis ilma midagi iseäralikku juhtumata, tõstsin arglikult silmad. Otse mu ees liival vedeles kirves. Uuesti haarasid hirmu küüned mul kõrist kinni. Kes tahtis sellega mu pää otsast

Latvija skautide 10-nda aastapäeva Jamboree peetakse 20—30. juulini. Pildil kujutatud Aluksne (Marienburg) kus asutati esimesed Latvija skaudid 1917 a.

lüüa? Mõeldes ilusale põgenemise plaanile, tuli mul õigel ajal veel meele Nat Pinkerton. Olin jälle endine kartmatu salapolitseinik. Vahepääül kadunud liigendega noa asemele torkasin hammaste vahele alles jäänud väitse, ning nuusutades hoolega kirvest ei jäänud raiutud oksahunnik tähele panemata. —

Mulle sai korraga selgeks, et metsavahile tubliks abimeheks olin olnud, varast peletades. Kirvest maast vöö vahele pistes ei unustanud ma oma öösise käigu sihti. Nüüd juba end kangelasena tundes asusin kiiresti otsima vandeseltslasi.

Uuesti mere äärde jõudes nägin iseäraliku pildi: pikas anireas sammusid otsitavad, laternaga eesotsas mööda ranna liiva tulevat teed alevi poole.

Nad olid siis juba oma koosoleku lõpetanud. Kahju.

Nukralt nõjatasin männa tüvele.

„Hoi poisid!“ kisendasin ärgates.

Nagu välk olid need kummuli liivas. Laterna tuli kustus.

„Pidage!“ hüüdsin juba jooksul nende sihis, vibutades kirvest.

Need aga ei kuulnud; ülestõustes kadusid metsa laiali, põgenedes. . .

Nukralt pugesis tagasi süngi.

Silmi avades oli juba valge hommik. Tagasi mõeldes öisele juhtumusele, tõin seina äärest kirve — oma sõjasaagi — tõendusena sellest erilisest sündmusest.

Sest ajast ei tapnud poisid enam ühtegi oravat, vaid hakkasid otsima metsavargaid.

Armas onu Uhuu!

Tead, meil on juba niipalju päikest, et kõik lehed rohelised ja Loode metsast ja-lutuskäigult tulles tööme niipalju lilli, et igale tänava kivile oleks võinud ühe õitsema panna. Ütle veel et meie hunt kaval ei ole, juba terve kuu aega ette ära rääkis, et suvi tuleb. Ning nüüd on käega katsuda, et ta tuleb.

Kahju nüüd ainult, et nii moeka ilmaga veel koolis tuleb käia ja õppida, aga säädus on vali, kes kahe saab või „istuma“ teiseks aastaks jääb, ei võeta suvelaagri. Laagri vastu käib praegu kibe töö — korjame raha. Mamma õpetab mind igapäev

keetma, kartulaid koorima ja asju pesema. See viimane amet on kõige lollim. Hunt aga harjutab meid salamärke tegema, signaliseerima, ja labidaga ümber käima. Kõiki neid asju minna laagris tarvis. Aga et siis pesavana kauba otsa veel muud ei tee, kui mu sõrmi, käsivart ja nina siduma õpib, sellest ma küll aru ei saa. Tea, kuid ega nende lõhkumine ikka laagri kavas ei ole. . .

Üks sant asi on, onku Uhuu, kust saame telgi. Tead sa meile nõu anda?

Muidu oleme ikka Maakonna valitsuse presendiga laagris käinud, aga see on nii raske ja pisuke, kuhu me kõik alla ei mahu. See asi ei kohuta meid küll veel koju jääma.

Ilusat suve ja lõbusaid laagripäevi sulgegi soovin hundi ja kõikide poegade nimel.

Ennu Hellkäpp.

Hundipoeg Henu seiklusi Sädemete seltsis

peavad kahjuks käesolevast n-rist puudu jääma, kuna Sinisilmaline Hirv on jooksnud kevadet vastuvõtma lõunamas rohtlaantele ja nüüd kõik tema katsed pilte saata on maavärisemise tõttu nurjaläinud.

Kuidas korraldada skautlaager.

Teame kõik, et laagrielu on parimaid kingitusi, mida skautlus on toonud lastele. Unistused, mis iga poisi hinges, teostuvad laagris, unistused elada loodusinimese elu, vaba ja rõõmsat elu avaruses.

Me kõik oleme olnud laagris ja täielikult saame aru raskustest, mis on seotud laagrieluga. Tahame viia ju 8—15 päevaks või kauemaks veelgi tsivilisatsiooni mõnda väikesesse maailmanurka. See on inimsoo ajaloo kordumine väikesel määral, kus tarvis võita looduse jõude ja kus järkjärgult jõuame edasi praeguse linna-tsivilisatsioonini. Võime uuesti ära kasutada vanaaja õpetusi ja kogemusi, mis nüüd inimsoos ununenud. Meil on võimalus avada poiste hingi, võime neid kujundada mehiseks ja terveks. Kuid seejaures meil on ka võimalus neid nõrgendada.

On ülesanne nii suur, siis peaks ta õnnestuma täielikult. Kuid mitmedki meie laagritest on õnnestunud küll vaevalt täiel määral. Oleksime suured süüdlased, kui me kõigest jõust ei püüaks viia laagrielu täiuslikkusele ligemale ja teeksime vastaselkorral oma loidusega palju halba. Iseloomustav on siinkohal Prantsuse arstide seisukoht hiljutisel Bordeaux kehakasvatuse kongressil. Arutades praeguseid kehakasvatuse meetodeid, ei jäänud märkimata ka mõned puudused selle küsimuse kohta skautluses. See põhjenes peaaegjalikult (ja võibolla ainuüksi) ettevaatamatuses, sest nii mõnedki salgad õõbivad laagris täiesti paljal maapinnal.

Igähele meist on omad kogemused laagrielust. Katsume neid siin osalt kokku võtta, nii et laager võiks olla sarnane, kuidas teda näeb skautlus.

Koha valik.

Õige laager on laager aastase eeltööga, sest vaevalt leidub salka, kes ei koliks telkidega vähemasti 8 või 15 päevaks loodusse.

On soovitatav, et koht valitaks juba varakult, sest nii saab salk ja iga üksik skaut valmistada hästi ette laagriks. Ka ei mõju laager, mis võib-olla kusagil korraldatakse, kuigi palju poiste fantaasia ergutamiseks, kuna aga kindel punkt, mida nad võivad näha kaardil, muutub otse tõelikkuseks.

Valitud maa-ala ei tohi olla koht, kus salk tihti juba laagris käinud, ega mitte ka linnale liig ligidal. Siis ei oleks vastu võtta liig palju külalisi, ja päälegi oleks see tõesti hüpe teadmattusse. On ju öeldud, et tõeline skaut on see, kes tühjal saarel oskab elada vaid noa ja tomahavkiga.

Laager olgu nii vähe, kui iganes võimalik, tsiviliseeritud maakohas. Paistab küll, nagu oleks neid kohti vähe, kuid siiski on neid olemas. Neil

on harilikult ka see paremus, et ümbruskonna elanikud on lahkemad ja vastuvõtlikumad, kui mujal. Astunud kontakti valitud maa-ala omanikuga, järgneb tutvunemine selle kohaga. Seks lähivad välja juhid, või parem, korraldatakse juhtide laager. Ja kui siis ekspeditsioon fotodega, joonistustega ja postkaartidega tuleb tagasi ning paneb neid ilusti välja rühma kodus, tõuseb skautide vaimustus kindlasti kõige kõrgemale tipule.

Pääsi, millele tuleb juhtida tähelepanu koha valikul, on vee lähedus. Kui vesi on 100 meetri kauguses, muutub see ajajooksul karistuseks. Ei ole ju kuigi meeldiv, kui peab arvestama iga veetilgakeseaga. Väga soovitatav on jõe lähedus, eriti veel, kui säääl saab supelda, sest nii on ühtlasi hoolitsetud duschide ja puhtuse eest.

Teiseks, kuigi puukorjamine metsas esimesel päeval pakub väga palju lõbu, on siiski hulga praktilisem, kui põletis puid on võtta kohe säälsamas. Kasvavad puud on küll häaks kaitseks tuule ja vihma vastu, kuid niiskuse pärast ei tohiks siiski laagri üles lüüa täielikult otse puude alla. Õhk on hääd asi, kuid peagi tüütav laager, mis asub mõnel kingul, kus alafasa puhud tuul. Ja mõnigi ilus org muutud vihma ajal igavaks vesiseks sooks.

Peaks hoiduma maalast, kus telgid satuksid reastikku üksteise kõvale. Köök on laagri süda ja ta peaks asuma veele võimalikult lähedal.

Muidugi on raske leida ideaalset laagri kohta kõigi hääde omadustega vähekäidavas maanurgas, kuid siiski kergesti juurepääsev, vesi lähedal, kuid vähe niiskust; metsa juures, kuid mitte puude all; ei sügavas orus ega tuulisel künkal. Peaksime leidma, kui mitte päris, siis enam-vähemgi neile nõuetele vastava koha ega tohiks kunagi unustada pääsju: vesi, puu, tuul, juurepääs, toidutagavarade muretsemine. Eriti viimane on suure tähtsusega ja eeltööd tegev grupp peaks kindlasti tähelepanu juhtima sellele, peaks uurima hindu, vaatama, kohti toiduvarustuse hankimiseks, mida ei saa kohapääl. Oleks tarvis ära märkida ulualune püsiva vihma ajaks, kõige ligem kirik, post, apteek, arst, jne.

Kui need teated on käes, võib juht olla rahulik. Tal on kõik välja-vaated laagri häaks kordaminekuks.

Enne äraminekut.

Laagris käia on ju väga ilus ja kena, kuid see maksab. Nii on siis rahaline küsimus üks esimesist, millele tuleb mõelda.

Laagrikulude katteks on maks igalt laagrisolijalt, toetussummad rühma sõpradelt ja rühma kassast. Ei ole hääd, kui laagrisolijad ise ei maksa midagi. Isegi siis, kui rühmal on laagriks raha küllalt, on parem, et iga poiss võtab osa laagri kulude katmisest. Nii on see rohkem „oma ettevõtte“.

Üldiselt on palju kergem toetust saada kindlaks ajaks, kui häaks üldotstarbeks. Seepärast võiks korraldada korjandust, et võimaldada laagris viibimist ka vaesematele skautidele või pöörda sõprade seltsi poole.

Mõned perekonnad kahtlevad vahest, kas usaldada omi poegi laagrisse. Siin peab appi võetama juhi kõneand. Ja küll tulevikus laagri tagajärjed räägivad juba ise, olgu nad siis hääd või halvad. Mõni aeg enne laagri algust tuleb saata vanemaile leht täpsete andmetega, (valitud koht, selle paremused, eesmärk, üksiku skaudi kulud ühes sõiduga, tarviline varustus.) On soovitatav laagrimaks sisse nõuda enne äraminekut. Teatelehega kaasas järgmine blanket, mis tuleb täita:

Nimi . . . . . Adress . . . . .
 Vanadus . . . . .
 Kas oskab ujuda? . . . . . (V. H., H., Õ. H.)
 Millele eriti juhtida tähelepanu tuleb ta tervise pärast?
 Märkused:
 Luban oma poega . . . . . laagri minna,
 mille eest siinjuures . . . . . senti
 Kuupäev . . . . .
 Allkiri . . . . .

Blanketi kättesaamisest teatades annab juht veel viimased informatsioonid ja märgib ära laagrimineku päeva ja tunni.

Transpordid.

Piletihinna alanduseks tuleb võtta üldpilet.

Pakkimisel ei tohi unustada, et suurem osa asju läheb bagaaži. Pakid peab nii ära jagama, et iga sälk on ise vastutav oma eest.

Kohustused laagris.

Juht peab oskama olla igalpool. Tean laagrit, kus juht tegi kõike: valmistas sööke, jagas toite, korraldas mängu. Temale ei olnud see laagrielu, vaid lihtsalt sunnitöö — laagri lõpuks oli mahavõtnud ta mitu kilo ja erilist kasu sellest laagrisolejatele ei olnud.

„Igalpool olla“ ja „kõike ise teha,“ on nimelt kaks ise asja. Kui juht tahab elustada laagrit, talle anda maksimumi nii moraalselt kui füüsiliselt, tahab olla alatasa poistega kontaktis, tunda laagri vaimu, siis peab ta loobuma kõigist, või vähemasti suurem osa töödest laagris. Mida suuremad kohustused juht julgeb võtta enda päale, seda parem on ta laager. Skaute võiks määrata kas või järgmistesse ametitesse:

L a e k a h o i d j a. Tema käes on laagri raha ja temale peaks iga üksik skaut usaldama oma taskuraha — siis oleks vähem pillamist ja kaotusi.

V a l i t s e j a hooleks oleks sisseastud, väljajagamised, telkide korrashoid. Valitseja peaks astuma juba varakult kontakti tarvilikkude kaupmeestega — saaks teada kõige madalamaid hindu. On soovitatav osta alati samast kauplusest, sest siis saab hinna alandust kergemini.

R o h t u d e inimene on sooritanud sanitari eksami. Temal on laagri aptek, tema arstib kõik valud, hoolitseb tervishoiu eest kogu laagris.

P u h t u s e ja viisakuse hooldaja valvab, et iga skaudil alati on puhtad küüned ja hambad, et keegi enne söömist ka pesemist ei unustaks, j.n.e. Tema hoolitseb ka kaotatud asjade eest.

T e a d e t e k a n d j a ülesandeks on postkasti sisseseadmine ja korrapärase posti edasitoimetamine. Tema juures on müügil ka margid ja kaardid.

A j a l o o l a n e kirjutab laagri lehte, mida pärast loetakse nii lõpmata häämeelega. Tema on see, kes kogub kohalikke muinasjutte ja legende, kes hoolitseb lõkkejutu eest. Tänu temale on matkamised ümbruskonnas huvitavaid ja hinnatavamaid sündmusi.

Võiks leida veel teisigi huvitavaid ametialasid. Kuid kas see ei viiks töö killunemisele ja suurele korralagedusele? Ei, see isegi suuresti kergendaks laagrijuhhi tööd.

A m e t n i k k u d e k s oleks salgajuhhi abid ja üldse vanemad skaudid. Seda süsteemi on katsetatud laagrites, kus igal skaudil oli oma määratud töö. Resultaat oli kõige parem ja iga skaut täitis hoolikalt tema päale pandud kohustusi.

Laagri sissesead.

Tähtis punkt esiteks: kas juhil peab olema omaette telk? Vastan sellele ja, tingimata. Temal peab olema nurgake, kus ta saaks eksitamatult programmi kokku seada, mõtelda ja kaaluda, kus oleksid ta raamatud ja dokumendid.

Igal salgal on muidugi oma telk. Väga häa, kui igal salgal pääle oma magamistelgi oleks veel teine asjade hoidmiseks. See võiks olla õige väike telk või lihtsalt telgi katus. Kuid see võimaldaks palju paremat korda. Telk asjade jaoks on mõõdapääsemata.

Nende korralduste juure kuulub veel laagrimast (footem), kuulutusvahel (tootemnakk), päiksekell j.n.e. j.n.e.

Sõõgis aal. Arvatakse, et on võimatu süüa laagris mõistlikult. Seetõttu süüakse rahulikult toitu mille seas tolm, rohtu, puru, ei hoolita küünte „leinast“ ega panda rõhku käte pesemisele. Et olla kasulik, peab olema aga sõõmine mõistlik. Nii peab määratud olema kindel sõõgisaal, kusigal salgal oma koht.

Harva leidub selleks uhke telk ja pinke viimase moe järele. Siin tuleb aga jälle skautide leidlikkus appi. Sääl kus võimalik kaevata, tehakse nelinurkne kraav; keskel kindel laud, ümberringi istuvad skaudid. Välja-kaevatud muld on suurepäraseks seljatoeks. Või valmistatakse puukstest laud ja pingid.

Tähtis on, et iga salk oma nurgakese ja selle puhtuse eest vastutav oleks, — muidu on võit kärbestes käes.

Jgast salgast läheb vaid üks poiss toitude järele. Siis pole karta korralagedust ega üleliigset kära.

Väljakäigukohad. Veel üks suur probleem millest küll tihti vaikides mööda minnakse (võib olla sellepärast, et see vähe poeetiline).

Ometi võivad väljakäigu kohad mõjutada poiste tervist ja samuti nende moraali.

Kuhu neid paigutada? Liig kaugemale? poisid ei läheks õsiti sinna; liig ligidale? paha lõhn! Tean laagreid, kus suurepäraliselt ehitatud väljakäigukohad olid 100 m. kaugusel viimasest telgist, laagrist eraldas neid võsastik. Selle tagajärg: peagi oli laagri ligemas ümbruses palju mustust.

Kui väljakäigukohad on hästi ehitatud ja vastu tuult, jätkub 30 m. kaugusest. Kui salgad asuvad väga kaugel üksteisest, siis on tarvis neid ehitada iga kahe või isegi ühe salga jaoks.

Kuidas neid ehitada? Kõige parem on, kaevatakse väikseid kraavikesi, 1 m. pikk, 0,30 m. lai ja 0,60 m. sügav. Kuid üksainsam on kasutada. Kui see täis, kaetakse ta mullaga kinni ja järg on teise käes. Lahtist mulda ja labidakene on ka ligiduses, nii et igakord saab mulda peale panna. Peab alati ka paberi eest hoolt kandma.

Varjusein tehakse kas mõnest vanast telgiriidest või puukstest.

Telgid. Kestvaks laagriks on muidugi kõige paremad „Kanaoda“ telgid, kuid need on rasked ja kallid.

Rühmad tarvitavad harilikult salga telke. Pääle elamise telgi olgu veel teine väiksem asjade panemiseks (nii näiteks „Austraalia“ telk).

Kõõk. Mul on meeles laagreid, mis hästi korraldatud, ja mis siiski halvasti õnnestunud.

Ometi olid ametid hästi jagatud, tunnikava kindlaks määratud. Kuid—

vaene tunnikava — iialgi ei peetud temast kinni. Kuid tean ka palju laagreid, kus hilinemist ei tuntud.

Õeldakse: Esimene laagris päale juhi on kokk..

Laagri kõök — milline tõsine ja eluline probleem! Temast ripub laagri tervis, laagri vaim, töö, kord. Ta on tõesti laagri süda. Kuidas teda korraldada — kas iga salga jaoks üks või üldine?

Minu isiklik arvamine on, et töölaagri jaoks üldine parem on.

Kui aga laagris just salga iseseisva töö päale rõhku pannakse, on muidugi salga kõök soovitatav.

Kuid harilikult on see siiski kaotatud aeg, ei lõpetata ju kunagi kõik salgad täpselt samal ajal, iga salk peaks jätma kõöki kaks skauti, nõusid oleks rohkem pesta, jne.

Kahest printsiibist peab välja minema: 1) kokaks peab iga üksik skaut olema, kas tal selleks andi on või ei, 2) sööke olgu küllalt ja söögiajad olgu regulaarsed. Sellel põhjendab laagri edu.

Ja üldkõök ei eita ka salga süsteemi. Vastuoksa. Jga päev, lõunasöögist kuni järgmise hommiku söögini on toitude valmistamine ühe salga käes.

Mispärast niisugune korraldus? Sest et kõige paremal salgal juhtuda võib, et ta õhtul tööst lahkub ilma järgmiseks varajaseks hommikueineks kõiki tarvilikke korraldusi tegemata. Nii aga pole seda karta.

Siiski on tarvilik üks kõögi in t e n d a n t, kes asja iseäranis hästi tunneb, siin ja seal järel vaatab ja vahest mõnda juhust annab.

Nii siis, iga päev teeb ise salk kõik kõögi tööd: vee, puumuretsemine, nõude pesemine jne. Peab veel äramärgkima, et koht kus asub kõök on „püha“. Ta on piiratud kõiega — nii teab igaüks, et kõögi territooriumile tungimine lubatud pole.

Laagriskäijate ettevalmistused.

Võiks kirjutada pakse raamatuid sellest, kuidas laagris tuleb elada; kõige parem õpetaja on siiski loodus ise. Kuid vähe on ilusaid päevi, ja et neid täielikult ära kasutada, siis peab alati valmis olema.

Isegi juba talvel võivad skaudid laagriks ettevalmistusi teha: salkade vahelised võistlused koha valikus, kokakunstis, siis tarberiistade parandamine, jne. Ja kevadel ühepäevalistel rännakutel võivad juba noored ligemat tufvust teha koka kunstiga, mis laagris nii väga suur osa mängib. Sest on

Tallinna maleva VI rühma
jalutuskäigul Piiritall
1927 a. suvel.

Rühm on üks suuremaid Ees-
tis ja ta pühiitses 23. IV. 1928.
kümnnendat aastapäeva.

rühmasid, kus ainsamaks toiduks ikka ja alati beefsteak ja kartulid. Kuid fantaasia menu'de kokku seadmisel peaks natuke elavam olema. Selleks ongi salkade vaheline võistlus väga hea, kus muuseas märkimist leiab maitse, kokkuhoid, kord, kiirus, jne.

Ja siis kui päevad juba ilusad, algavad 24- tunnised laagrid. See on see tüüp laagrit, mis suurema osa rühmadele kõige kätte saadavam, kuid kus ka kõige rohkem vigu tehakse.

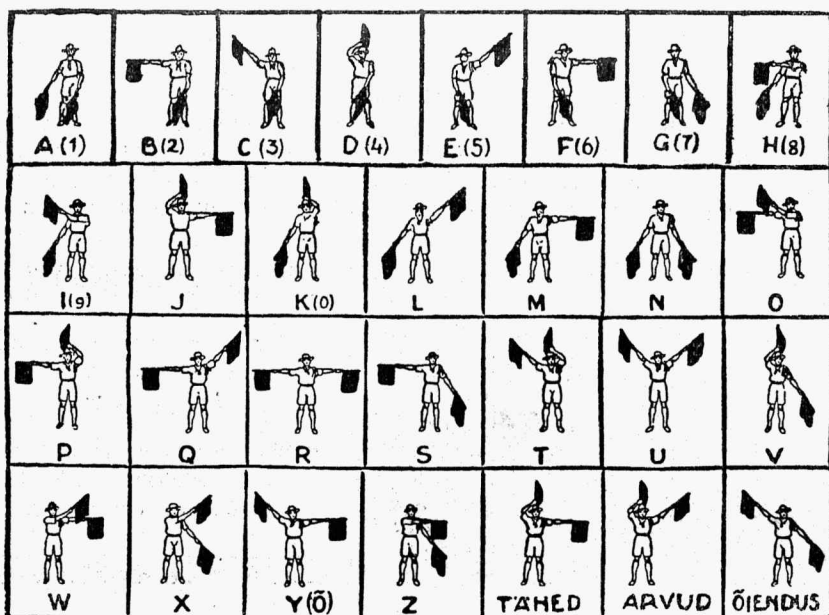
Minna mõtlematult ükskõik kuhu, ükskõik kuidas, see ei ole laagris käimine, vaid on suurettevatamatus.

Et väljas vaid üksainus õõ magatakse, leitakse nii mõndagi üleliigsaks mureks. Nii tuleb siis hoolega valvata, et igal skaudil tingimata vihmakaub, magamiskott, tekk, õõriided ja muud tarbed kaasas oleks.

Et poisid laagri eluga harjuks, on kõige parem, kui valitakse hea koht võimalikult linna ligidal. Seal korraldatakse esimesi laagreid. Ja seda parem, kui koht on mõne rühma sõbra päralt, sest siis oleks võimalik osa asju kohale jätta. Iga salk saaks nii oma „nurgakese“ ikka mugavamaks teha. **Mugavamaks!** Nüüd vihastavad küll vist need laagri „askeetid“, kelle ideaaliks on magada maal lihtsalt teki sisse mähitult. Kui mina aga peaks laagris käimist defineerima, ütleks ma meeleldi: see on kunst looduses end sisse seada nii mugavalt kui iganes võimalik, selleks kõiki antud võimalusi kasutades.

Tänu kohale, kus skaudid aeg- ajalt võivad laagris käia, omavad nad kogemusi, mis neil võimaldavad pärast suuremaid ja kaugeid laagreid korraldada. Siis on nad juba vanad laagriskäijad, ja ei paista loodus neile enam salapärasena, hirmuäratavana, vaid on neile armsaks ja meeldivaks koduks.

Tõlkinud: I. Tiganik.

Kas olete oma otsuses kindel?

Ikka nagu skaut!

Siis pole kahtlemist, et saadate juba enne järgmise numbril ilmumist ajakirja talitusele

„EESTI SKAUDI“

tellimise 1928/29 aasta pääle (VIII aastakäik).

Ilmub 8 numbrit aastas, vähemalt
128 lehekülge.

Eesti Skautide Maleva liigetele

maksab ajakiri „EESTI SKAUT“, nende juhtide kaudu tellides

kõigest pool krooni

ühes koju saatmisega,

kui Eesti Skautide Maleva rühmitused annavad ajakirjale vähemalt 1000 tellimist.

Päalikutel tuleks tõsist hoolt kanda, et kõik tellimised hiljemalt 20. septembriks s. a. saaks talitusele edasi toimetatud, ja kauks sellega läinud aasta puudused, et viimsed tellijad peavad esimestest numbritest ilma jääma.

Skaut, hundipoeg!

Nagu iga päev üks häätegu, nii iga päev 2 senti hoiukarpi, ja teil on juba käesoleva aastakäigu järgmise numbril (viimase) ilmumiseni „EESTI SKAUDI“ tellimise raha VIII aastakäigu jaoks olemas.

Kirjad Tartu, postk. 130.

„Eesti Skaudi“ talitus.

Ajakirja oma nurk.

Viimane samm toimetuse lävelt.

Kiri noortele sõpradele.

Juba märkan tolmamas linna tänavaid ja haljendamas aasu ning põlde linna piiride taga. Tundub igapäev muudatust paremuse poole ja järjest lõbusamaks muutub elu.

Nagu kusagilt teki alt on pääsenud hulk kenu poisse, kes kannavad rohelisi riideid paljades põlvedega ja laide kaabudega. Ning mõndagi põlvpikkust poissi, kel pika nokaga ümarik triipmüts päakatteks, on näha uudishimulikult vahtimas autojuhi tegevust automootori korraldamisel. Küllap tema pääkeses unistus püsib: kui suureks saan, hakkkan autojuhiiks; on ununenud omaaegne tahe — saada vedurijuhiiks.

Kuid ei need rohelised poisid üsi linna kivide vahel, vaid värviakate kaelarättide lehvides on neid näha kilomeetrite ja kümnete taga kävelemas metsades, keetes teed ja kohvi ning lõunaeinet — ikka igaüks iseendale. Sest on saabunud kevad ja hüüab kellegi hääl — koonu kõrgel hoides — kõiki loodussõpru välja vabadusse, suurusesse ja rahuusse.

Skau did, hundud! Igaüks meist lööb oma telgi metsaservale. Rühmad, karjad! Teie lipud ja tootemid peavad värskes laagriõhus tuulduma, ehk muidu pole need enam väärikad kogu aasta teie rühmana liikudes teil ees teenäitajana lehvima. Kas teate, et naabermaades ei loetagi seda rühma ja seda karja korralikuks, kes suve kestel enda telke pole loaduses püstitanud. Koguni veel enam — ei neil rühmil-karjul luba oma ühist märki väljagi tuua — täpselt samaselt, kui rühmas pole kõik skau did vaid on ka algajaid, ja kui karjas on olemas veel hellkäpad. Ei lubata neil juhudel lippu ees lehvitada ega tootemeid ühkelt kõrgel hoida. Kes neist tahaks aga sellega leppida?

Seepärast laseme ka ühiselt kuuldavale sõjakisa ja korraldame sammud laagrirada. Nii siis püstituvad jälle telkidelinnad, -alevid ja -külakesed. Ei tea, kas mind noored sõbrad unustanud, et nad mu kirjale seni pole vastanud (vaadake Eesti Skaut 6/7, lhk. 108)? Kas pole minu sõpru laagrisse minemas? Või ei taha sõbrad minu külaskäiku? Ent mina palun kõiki, kes end minu sõbraks peavad, alati Edeva Hundi telki võõrsile tulla, kus see ka ei

peaks püstitatud olema. Ja kuigi on telk, väikene mis minu märki kannab, ometi loodan, et selleski pisukeses võib seda suurem sõpru arenda.

Kasutage aega, kuniks seda jatku. Kasutage aega kasulikult kõige hää ja tulusa pääle. Sest hiljem as on raske leida võimalusi, kus jäävad vabadeks vaid mõned minutid päevast. Sest tean seda enda eluloost: praegu suudan vaevalt käppadele hoogu niivõrd anda, et jõuda kõikjale kus pean olema. Veel viimane suvi on võimalik telgiga endapääd ringi rännata. Järneval suvel „löödakse“ mullegi kirju kuld nõõpidega kuub selga ja siis asetan sõna-kuulelikult oma telgi sinna, kuhu härra ohvitser määrab. Ning saabumas on need päevad pea — ju õite viljaks muutumise ajal jäävad need lõbusad Emajõe kaldad eemale ning saabub aeg, kus kuulutab Eesti Skaut:

Ajakiri vajab vilunud ehk ka vilumata päätoimetajat,

kes peab palga suhtes leppima vähese tänutunde, mõningate irisesemiste ja paljude rahulolematuse avaldustega, kes ometi on töökas ja hoolas ning ajakirja õigeil tähtpäevil püüab toimetada.

Pakkumised saata toimetuse adressil kuni 1. augustini 1928.

Loodetavasti saabub sellele kuulutusele rohkemal määral pakkumisi, et oleks ajakirja väljaandjail võimalik valida kohase ja korraliku ning asjatundja skaudi, et võiks uus Eesti Skaut №. 1. kaheksandamas aastakäigus juba ilmuda värskema ja uudislikuma sisuga.

Edev Hunt aga ütleb oma kaastöötajatele soojemat tänu töö ja vaeva eest ja loodab, et need kõik edaspidigi ajakirja toetavad. Ise aga sammub ta seekord viimase sammu toimetuse lävelt ning edaspidi toimetuse pääsemiseks tõstab ukse taga viisakalt häält, pärides sõjamehelikult: „Härra päätoimetaja, lubate sisseastuda?“ ning lööb siis kannuste klirisesed kannad kokku. Noortele kirjade lugejatele aga läkitab parimaid tervitusi ja soovib hääd ning lõbusat laagrielu.

Edev Hunt.

P. S. Aga ja, kas teie siis nüüd teate ka, kes on õieti see „Edev Hunt“?

Aastakäigu lõpuks. Käesoleva nriga lõpetab ajakiri enda seitsmenda aastakäigu. Lugejaskonnale jäägu otsustada, mida meelepärast igauks ajakirja veergudel leidnud, ajakirjal jääb vaid tänada tähelepanu eest, mida temale ülesnäidatud tellimiste ja üksiknrite ostuga, ka osavõtuga võistlustest ja kaastöö läkitamisega. Kuid olgu kohe äramärgitud, et skautluse kui asja enda seisukohalt oleks tähtis olnud mitmekordselt suurem tähelepanu. Tahame uskuda, et uuel aastakäigul võime loota ajakirja levikut vähemalt 100% tõsta — kauemat aega on juba püsinud nõue, et igale skaudile „Eesti Skaut“. Aeg oleks selleni kord jõuda. Ning kõhklematult võib kinnitada: mida rohkem tellitakse, seda sisukamaks ja ilmekamaks muutub ajakiri. Olgu tõenduseks toodud käesolev (VII) aastakäik. Peaks ka kantama kohustused ajakirja vastu tähtajaliselt (pange tähele, kuipalju malevad ikka veel võlgnevad), siis on lootusi kaotada veel mõndagi nüüd püsinud ebatäpsust.

Tellimiste sissesaatmises tuleks meele pida — hilinemine toob ajakirja kättejõudmises hilinemise. Selles aastakäigus — meie kurvastuseks — koguni №1. puudujäämise, kuna see № enne tellimisi üksiknritena laiali müüdü. Seda peaks lugejaskond edaspidi silmas pidama — lugejad peaks selle päle ka teiste tähelepanu juhtima. Üldise reeglina jäägu: Ka naaber ja naabri naaber peab „Eesti Skauti“ lugema (tellima)! On ju ometi iga lugeja huvides ajakirja lehekülgede — seega sisu suurenemine. Skaudid peaksid aga oma ajakirja tingimata tellima — ei saaks pidada otstarbekohatuks „Eesti Skaudi“ tellimisraha sissenõudmist skauditunnistuse väljaandmisel: vastasel korral tunnistust ei saa. Suuremad riigid hulga suurema skautide arvugagi praktiseerivad seda, ajakirja praegune hind (pool

Kas leidub?

Paljud E. S. M. kuuluvad skaudid külastavad naaberskaute lätlasi nende suurlaagri puhul 20.—29. juulil, söites küll rongil, küll laevaga.

Kas leidub soovijaid, kes jalgratastel selle reisu tahaksid teha?

Teatage sellest juba üsna pea (hiljemalt 15. juuniks), et võiksin ESM. Päästaabilt sõiduks luba küsida ja tarvilikud korraldustööd teha.

Edev Hunt.

Tartu, Postkast 130.

krooni!) ei oleks ka kellelegi raske. Kas poleks see läbiviidav?

Kaastöö asjus tuleb toimetusel samme astuda — küllap tehtakse vastavatele isikutele ettepanekud. Teadete ilmumiseks peaksid lugejad-skaudid (muidugi ka hundiipojad ikka) ise neid saatma. Ka rühmade üldtegevõtteid pakuvad huvi, kui neid õigelt seisukohalt käsitada. Suve jooksul peaks asjaosalised siingi veidi järele mõtlema. Nii kaastöölised kui ka teadetesajad, skautfotografid ja -joonistajad. Ärgu jäägu meie uue aastakäigu esimeses nr-is ükski suvel peetud laager märkimata — algame juba siit.

Nii töötame enda ajakirja kasuks:

(I. Aastakoosoleku otsuse täideviimine.)

Malevad:	Ligete arv	Antud tellimised	Maksta olev summa	Tasutud summa	Malevate võlg
Lääne	61	50	25.—	25.—	—
Narva	179	157	78.50	32.50	46.—
Nõmme	114	100	50.—	—	50.—
Paide	100	20	10.—	10.—	—
Petseri	30	—	—	—	—
Pärnu	—	19	9.50	9.50	—
Rakvere	58	60	30.—	30.—	—
Saare	117	80	40.—	—	40.—
Tallinna	420	153	76.50	7.50	69.—
Tartu	313	177	88.50	45.25	43.25
Valga	84	60	30.—	17.50	12.50
Võru	73	23	1050.—	10.50	—
			880	440.—	157.—

Ajakirja №1 jäi mõnedel tellijatel, kes tellimise hiljem saatnud, saamata, kuna talitus need otsa lõppenud. Ometi on tellijatele lubatud lehekülgede arv (128) selle päle vaatamata kätte saadatud ja talitus loodab, et seega rahuldatud ollakse. Kuid edaspidi palutakse olla täpsem ning tellimised hiljemalt 15. septembriks ajakirjale ära saata. Talitus.

EESTI SKAUTIDE MALEVÄ

asutamisest saadik on

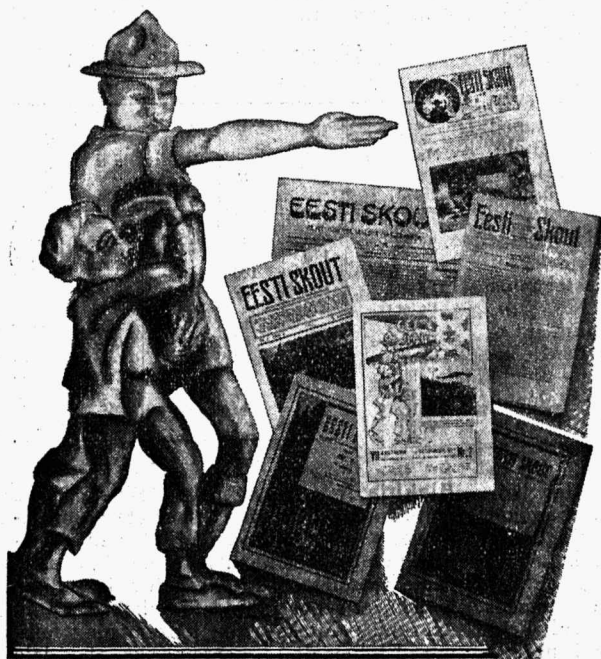
AJAKIRI

EESTI SKAUT

järjekindlalt püüdnud levitada paremaid ideid noorte peresse, kajastanud kõiki skautliku lipu alla koonduvad noorte püüdeid ja hoolitsenud oma jõudu mööda lugemisvara eest.

EESTI SKAUT on vanem NOORTE AJAKIRI.

*Olles Eesti Skautide Maleva häälekandja, tahab ta hoolitseda kõigi noorte eest, kellel on juhtlauseks
Tahan olla puhas sõnas, mõttes ja teos.*

EESTI SKAUDI aastakäik

(1. septembr. — 31. augustini)

ilmub 8 numbrit

maksab. Kr. 1.50

poolaastaks „ 0,75

üksiknumber 25 senti.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused ja ajakirja levitajad rühmade - karjade juures.

ESM liigetele nende juhtide kaudu tellimine kogu aastaks **pool krooni.**

Toimetus ja talitus:
Vallikraavi 19, Tartus.

Kirjad:

Tartu, postkast 130.